

Prema izvoru iz kojeg je nastao, med se može podijeliti na cvjetni med i medljiku. Cvjetni med potječe uglavnom od cvjetova različitih biljaka, dok medljikovac potječe iz slatkih tekućina koje neki insekti izbacuju kao višak hrane, hrane se sokom biljke na kojoj se nalazi.

Cvjetni med

Dijeli se na mnogo vrsta, a glavni faktor određivanja kojoj vrsti pripada je biljka od koje je sakupljan nektar za njegovu proizvodnju. Neki od poznatijih vrsta meda su: bagremov, lipov, kestenov, vriješkov, kaduljin itd. Svaku od ovih vrsta je jednostavno razlikovati po boji, okusu i nekim drugim osobinama.

)Robinia pseudoacacia Bagremov med (

Po vrijednosti za poljoprivredu bagremu pripada prvo mjesto. U izboru zemlje vrlo je skroman, pa raste i na najslabijoj vrsti zemlje, pa čak i na suvom pijesku. Najveći bagremovi nalaze se na prostorima bivše Jugoslavije nalaze se u Vojvodini. Rijetko zasaden bagrem ima veliki krošnju, bogatiji je cvijetom, dobiva više sunca, pa zato med je bolje od bagrema u drugim krajevima. Cvjetanje bagrema dolazi u prvoj polovini maja, dok su plodovi još nerazvijeni, pa ga ne mogu maksimalno iskoristiti. Na jednom mjestu bagrem cvjeta oko 12 dana.

Izlučivanje nektara pogoduju tople noći, sa dosta jutarnje rose, a dani trebaju biti umjereno topli bez vjetrova. Na povoljnom vremenu, jake zajednice prikupile na bagremu za desetak dana po 50 kilograma nektara. Na bagremu u toku jedne palme prosječno se može izdvojiti oko 20 kilograma meda po koloniji. Na prostorima bivše Jugoslavije 1963. godine je bila izvanredna bagremova palma. Zabilježeno je da su jake zajednice proizvele 50 kilograma, dok su vrlo jake zajednice proizvele i do 70 kilograma meda.

Čist bagremov med, bez primjesa, vrlo je svijetao, staklasto proziran, gotovo bezbojan. Slabog je mirisa. Po okusu podsjeća na sok bagrema. Vrlo je blag i ugodan. Zreo bagremov med je gust. Od invertnog šećera sadrži više voćnog nego groždanog, pa se zato dugo drži u tekućem stanju. Tako zna ostati po godinu dana da se ne kristalizira. Pri niskoj temperaturi je ljepljivi iste se poput tijesta. Vrlo je pogodan za zimovanje pčela.

L.)Tilia Lipov med (

Lipa ima više vrsta, ali se teško razlikuju. Lipova stabla su lijepa i velika, s jakim pravilnim krošnjama. Listovi lipa su raznog oblika i veličine. Lipa cvjeta od polovine juna do polovine jula mjeseca. U Bosni i Hercegovini su najzastupljenije lipove nalaze na Majevici i Grmečima. Medenju lipa pogoduju zaštićena staništa u kotlinama gdje zrak stagnira. Potrebni su topli i lijepi dani sa dovoljno vlage u zraku. Medenju pogoduju blage i lagane kiše doba cvjetanja. Na našim prostorima se rijetko kada dobije više od 20 kilograma meda po koloniji na lipovoj palmi.

Lipov med je blago žut do zelenkast. Vrlo jakog je mirisa po cvijetu. Ugodnog je slatkog i oštrg okusa, ali malo gorak. Zbog prejakog mirisa i gorak neki ga potrošači ne podnose. Kristalizira se za jedan do dva mjeseca, tvoreći sitne kristale. Pčele na njemu dobro zimuju.

M.)Castanea sativa Kestenov med (

Pitom kesten raste u samoniklim područjima. Zbog plodova ubraja se među voćke, a zbog mjesta i načina rasta među šumsko drveće. Kesten je vrlo visokog i razgranatog stabla. Listovi su produženo ovalni, na rubovima nazubljeni. Počinje cvjetati u junu mjesecu. Cvjetanje pojedinog stabla traje oko 10 dana, ali počinju sva stabla ne procvjetaju odjednom,

produkcija se na 20 dana. Prvih dana slabo mede, daje samo polen, ali ako je vrijeme toplo, sa dosta vlage u zraku zna dobro mediti. Pčele zatrpaju košnicu polenom kao ni na jednoj drugoj pauci. Od ukupnog unosa oko polovina je polen. Dnevni prinosi mogu se kretati do 5 kilograma. Najveći ukupni prinos može biti od 10 do 15 kilograma meda.

Med je svijetlo žut, vrlo jakog i oštrg mirisa. Slatkog je trpkog-gorkog okusa, zbog čega ga potrošači ne uzimaju redovno. Ne kristalizira nekoliko mjeseci. Nije pogodan za zimovanje pčela na njemu.

)Calluna vulgaris Vrijeskov med (

Vijegodišnji je odrvenjeli polugrmiš koji je visok do 50 cm, ljuskastih listova, sa blijedim ili ljubičastim cvjetovima. Cvjeta od početka augusta pa do mrazova. Povoljna su mu područja sa obiljem padavina. Kod nas ga ima mjestimično. Prinosi iznose najviše 3 kilograma na dan i obično se proizvede od 10 do 15 kilograma. Interesantno je da su prinosi uglavnom stalni, da nema iznenađenja. Ovaj med ima jednu karakteristiku, a to je da se teško vrca iz saha.

Med je žut ili tamnožut. Slabog je mirisa, ugodnog specifičnog okusa. Kristalizira se nakon 2-3 mjeseca. Uz pomoć mikroskopa može se razlikovati od svih ostalih vrsta meda po prisutnosti igličastih kristala. Pogodan je za zimovanje pčela.

Kaduljin med (Salvia officinalis)

Kadulja (čičija, slavulja, pelin) je samonikla biljka. Ima je u Hercegovini i ima značajnu ulogu u čišćenju zemlje da je ne raznosi bura. Najboljim predjelima smatraju se prostori od Dubrovnika prema Matkovićima i Trebinju. Kadulja je vijegodišnji odrvenjeli grm iz kojeg izraste po više mladica do 70 cm visine. Listovi su uski, ovalni, na rubovima malo nazubljeni. Cvjetanje traje oko 20 dana. Rana kadulja počinje cvjetati krajem aprila. Najprije ona bliže moru, pa se pomjera prema unutrašnjosti i planinama., gdje se cvjetanje završava polovinom juna mjeseca. Poslije bagrema je najvrijednija kaduljina pauci za pčele. Kadulja najbolje mede kada je toplo vrijeme sa dosta vlage u zraku. Pogoduje joj sitna lagana kiša. Bez kadulje ne bi bilo opstanka pčelama u kršnim krajevima, ili se ne bi isplatilo pčelariti.

Kaduljin med je ugodnog do malo gorkog okusa. Ima izrazit miris po cvatu biljke. Dugo se drži u tečnom stanju. Kristalizira u srednje krupne kristale, ali ni tada nije pretvrd. Boja joj varira jer istovremeno cvjeta vinova loza koja utiče na boju.

Medljika

Nisu sve medljike jednakog kvaliteta. Najkvalitetnijom smatra se jelova medljika. Nakon nje hrastova medljika, koju izbacuju pčitaste ušice na hrastu. Manje kvalitetne smatraju se vrbova i bukova medljika. Medljika je karakteristična i po tome što je bogata mineralima, zbog čega je cijenjena kod potrošača. Međutim, za pčelinju zajednicu medljika nije pogodna za prehranu, naročito u zimskom periodu, jer ima dosta neprobavljivih tvari koje se nakupljaju u velikim količinama u crijevu i uzrokuju proljev.